
HEGYVIDÉKI IGEHIRDETÉSEK

KÉRNI, ADNI, ELFOGADNI

János ev. 16,23

2019. ÁPRILIS 7.

IGEHIRDETŐ: SZABÓ ISTVÁN

Lekció: 126. zsoltár

Imádkozunk: Mennyei Atyánk a mi Urunk Jézus Krisztusunk által, magasztalunk, hogy úgy ismerhetünk meg gondviselő munkádból, megváltó szeretetedből és örök hűségedből, mint aki jóra fordító Isten vagy. Ami gonoszt az emberek gondoltak ellenünk, azt Te jóra akartad és gondoltad fordítani, ami rosszat e siralomvölgyben reánk bocsátasz, a javunkra fordítod, mert megteheted, mint Mindenható, és meg is akarod cselekedni, mint hűséges Atya. Áldunk, dicsőítünk és magasztalunk téged ezért. Köszönjük, hogy ma is úgy gyűjtöttél egybe bennünket, hogy szívünkben ott van a hálaadás és a dicsőítés szava mindazért, amit nekünk személyesen ajándékoztál. Köszönjük a gyógyításokat, a vigasztalásokat, az erőket, Igéd világosságát, Szentlelked buzdító erejét, de mindenekfölött az örök élet bizonyos ígérését, melynek várományosai vagyunk, és köszönjük, hogy amíg e földön járunk és zarándokolunk, oltalmaddal, hűségeddel biztos megtartasz bennünket. Most is ezt kérjük Igéd világosságával, Szentlelked erejével bátorítsd, erősítsd a mi gyenge hitünket. A szent jelekkel, a kenyérrel és a borral szilárdítsd meg reménységünket és taníts bennünket a szeretet törvényét betölteni és ezáltal nevedet dicsőíteni a mi Urunk Jézus Krisztusunkban. Óérette, szabadító Urunkért, üdvösségünk kezéséért, Jézusért kérünk, hallgasd meg könyörgésünket. Ámen

Textus: Bizony, bizony mondom nektek, hogy amit csak kérni fogtok az Atyától az én nevemben, megadja nektek. János evangéliuma 16,23.

Szeretett Gyülekezet, Kedves Testvérek!

Akik már jártak Erdélyben, talán megfigyelték, hogy református istentiszteleten az igehirdető az igehirdetése textusának a döntő mondatát kétszer szokta felolvasni. Én sosem értettem ezt a szokást, és nem is tudtam eddig tisztázni, hogy miért van erre szükség. De most én is most kétszer olvasom a textust, és arra kérem a gyülekezetet, hogy figyeljétek, észreveszitek-e, hogy másképp olvasom ugyanazt? „Bizony, bizony, mondom nektek, hogy amit csak kérni fogtok az Atyától az én nevemben, megadja nektek.” Másodszor: Bizony, bizony, mondom nektek, hogy amit csak kérni fogtok az Atyától, az én nevemben megadja nektek. Nem tudom, ki észlelte-e a különbséget, de ki is fejtem. Én nem szeretem a gyülekezetet a régi görög kódexek különlegességeivel traktálni, de talán mindannyian tudjuk, hogy az antik világban nem alkalmaztak központozást írás közben, tehát a betűk mentek egymás után, nem volt vessző, nem volt pont, tehát ugyancsak írástudónak és üzenetértőnek kellett lenni, hogy tudja az ember, hogy hol van az a vessző, hol van az a pont, hol szakad meg a mondat, hol, milyen módon kell a szöveget hangsúlyozni.

Ezért aztán Jeromos egyházatyja, a Biblia latin fordítója a 3. században ezt a textust elegánsan így fordította: „Bizony bizony mondom nektek hogy amit kérni fogtok az Atyától az én nevemben megadja nektek” – mindenféle vessző nélkül, értse ki-ki úgy, ahogy gondolja. Kétféleképpen lehet érteni. Ha átrendezzük a szavakat így is: Bizony, bizony mondom nektek hogy amit csak kérni fogtok az én nevemben az Atyától, azt megadja nektek. Ezt ismerjük jól. A másik kevésbé ismerős és ma erről szeretnék szólni: Bizony, bizony mondom nektek hogy amit csak kérni fogtok az Atyától, megadja nektek az én nevemben. És így már értjük a különbséget.

Ez a János evangéliumában és Jézus szavában elrejtett egyszerű megjegyzés, rögtön emlékeztet Jézus sok-sok buzdítására, amelyekben a döntő szó ez: »az én nevemben«. A Jézus nevében. És először mindjárt erről kell szólni, mert lehet így is olvasni ezt a részt. Ha a korábbi szakaszokat olvassuk, a 15. részben egészen pontosan így is van, hogy: akármit kértek az Atyától az én nevemben, megadja nektek. (Jn 15,16). És ezt értjük, mit jelent kérni a Jézus nevében. Ő maga tanít bennünket a Hegyi Beszédben, hogy bátran menjünk az Atyához kérni, és az Atya megadja nekünk. Amikor pedig Jakab apostol a panaszkodó gyülekezeti tagoknak prédikál, azt mondja: kértek, de nem jól kértek (Jakab 3). Mit jelent jól kérni, és mit kérjünk, hogy jól kérjünk? Nos, az első lecke: Jézus nevében kérni. Erre tanít bennünket is Üdvözítőnk, és ez

mindenekelőtt nagy alázatra tanít, mert ez a szó, hogy »kérjétek az én nevemben bármit«, és az megadatik nektek, mély dolgokat is jelent, amelyeket csak alázattal lehet meglátni. Ebből csak kettőt szeretnék kiemelni. Először is azt jelenti, hogy nem alanyi jogon kérünk, még ha mi szeretnénk is mindig önjogon kérni. Mi magyarok biztos így vagyunk ezzel: vegyen már bennünket észre a mennyei Atya! Ismerjük a gondviselés csodálatos, gyönyörű világát. Igen, Isten fölhozza az esőt a magyarnak is - de ad belőle a románnak is, és kap a jóból az amerikai is. Ez nekünk kevés. Valami kis extra mégiscsak járna nekünk, valami kárpótlásul az elromlott történelmünkért, a nyomorult sorsunkért. És mi, magyar reformátusok is így vagyunk ezzel. Miért is ne?! Mi kisebbségben élünk, és voltak gályarabjaink, és mindenféle bajunk; tehát minket, reformátusokat – egyébként is mi vagyunk a legjobbak! – valami külön jogon hallgasson meg Isten. Talán, mert mi vagyunk az elit, ámbár ezen inkább ne nyissunk vitát! És aztán én magam is! Engem, magamért hallgasson meg Isten. Tele vagyok bajjal, nyomorúsággal, a keresztyén életem tele van kísértésekkel, és folyton várom az isteni ígéretek teljesedését. Minden isteni ígélet egy-egy nagy mérföldkő, olyan pontok, melyekből lehet szép irányt húzni. De lám, mégiscsak én vagyok a teremtésben vesztes, mert mindenki más már négy-öt ígéleten van túl, ők már látják a mennyország kapuját, én meg még mindig a kanyarban vagyok, és nem tudom, hogy mi lesz mögöttem! Tehát, engem, önjogon, hűségjogon, állhatatosság-jogon, hit-jogon hallgasson meg Isten. Csakhogy Jézus azt mondja tanítványainak, hogy az »én nevemben« kérjétek. Nagy alázat kell ehhez.

És tanulnunk kell a Jézus nevében kérni. A keresztyén élet egyik legtitokzatosabb, egyben legcsodálatosabb, élethosszig tartó leckéje a Jézus nevében kérni. Mert ez nem üres formula, amit odalötykölünk az imádság végére. Amikor a Jézus nevében kérünk, nem frázist mondunk. Analógiaként hadd idézzem ide Szent Ágoston egyik híres mondását, amire gyakran hivatkoznak, de többnyire rosszra csavарják. »Csak szeress és tégy, amit akarsz.« - mondja Szent Ágoston János apostol levelét kommentálva. És ezt úgy szoktuk elrendezni, hogy: Igen, ezt mondta Szent Ágoston, hogy csak szeress és tégy, amit akarsz; tehát, előbb egy kicsit szeretek, utána meg agyonverem a szomszédomat; Augustinus is ezt mondta, hogy szeress és tégy, amit akarsz! De értsük jól: csak szeress! – ez azt jelenti, hogy élj a szeretet törvénye szerint. Csak szeress, vagyis töltsd be a szeretetet. Csak szeress! - azaz szeresd az Urat és szeresd felebarátodat, mint magadat, és aztán tégy, amit akarsz már. Hát mit akarok, ha szeretek? – akkor szeretni akarok! Mit akarok, ha szeretek? – akkor a szeretet bőségével, fantáziájával, találékonyságával, ügyességével, szeretni akarok - és csak szeretni akarok. Kérj, amit akarsz a Jézus nevében! – és lehet a Jézus nevében haragot és pusztulást kérni?! Ezt még a szeretet apostolának is meg kellett ta-

nulnia! Amikor úton voltak Jeruzsálem felé, nem fogadták be őket egy szamaritánus faluban. János és testvére, András azt mondták Jézusnak: «Uram, akarod-e, hogy mondjuk, hogy tűz szálljon alá az égből, és emésze meg ezeket» (Lk 9,54). Uram, ha akarod, ménkő csap beléjük. Tűnjenek el. Csak szeress és tégy, amit akarsz? Csak kérjél bármit az Úr Jézus nevében és meglesz? Azt hiszem, hogy amilyen csudálatos és erős bátorítás van ebben az ígéletben, éppen olyan nagy és súlyos leckéje ez a keresztyén életünknek – kérni a Jézus nevében. Mert, ha Jézus nevében kérek, nem a varázsigét mondom, hanem a Jézushoz tartozásomat. Heten voltunk testvérek, voltak nagyobb testvéreim, s ez néha rossz volt, mert a pici mindig hátra maradt, néha viszont nagyon jó. Emlékszem, álltam a sárbogárdi kultúrház előtt, ahol valami rendezvény volt, és engem nem engedtek be, mondván, hogy kicsi vagyok még! Szóltam a bátyámnak, és ő bevitt. Szólj az elsőszülöttnek, és bemehetsz, mert Ő az elsőszülött minden halottak közül és Őbenne és Őáltala fogadott bennünket Isten a gyermekeivé. Ezt jelenti Jézus nevében kérni.

Másodsonon ebben a jézusi szóban benne van egy másik lecke is, és erről is szólni kell: adni a Jézus nevében. Adni. Úgy elgondoltam ennek a mélységét. Ma mindenki cukkolja a keresztyéneket: na, ti keresztyének, jön a húsvét, ti, Buda-hegyvidékiek mentek a Blaha Lujza térre gulyás-ágyút állítani? És kiteszitek a nagy logót, hogy ezt a babgulyást a Buda-hegyvidéki szent református eklézsia hívei adományából fogjuk kicuppantani mindenkinek a műanyag tányérjába, míg az Unió be nem tiltja a műanyag-tányért? Vagy írjuk inkább azt, hogy Református egyház? Vagy írjuk ki, hogy a reformátusok? A keresztyének? Jézus azt mondja: ne tudja a balkezed, hogy mit tesz a jobbkezed (Mt 6,3)! De arra megtanít bennünket, hogy ha adunk, az Ő nevében adjunk. Pedig milyen jó lenne, ha a magunk nevében adnánk! Mert annyit bánthanak, annyi mindent ránk hordanak; ha esik az eső, azért is a keresztyének a hibásak, ha szárazság van, azért a pápa a felelős, ha árvíz van, azért a baptisták, ha jégeső, azért a reformátusok, ha fáj a tyúkszemem, azért a zsidók, mindenért az egész zsidó-keresztyén banda felel itt... Hát akkor – hogy mondják a pszichológusok? –, mit csinál a kisgyerek az általános iskolában, aki olyan, mint a rút kiskacsa, mindenki csak üti, vágja, kilöki, hátat fordítanak neki, nem engedik be a körbe? Szétosztja nekik a tízórait. Otthon pénz lop, és befizeti az osztálytársait a büfében. Miért? Hogy befogadják. Vagyis bejótékonykodik magát a többiek szívébe, beajándékozta magát a mások szeretetébe. S valóban, kérdezzük csak magunkat: azért adunk, hogy elfogadjanak, azért ajándékozunk, azért segítünk, azért gyűjtünk, azért jótékonykodunk? Nekünk a Jézus nevében kell adni.

Annyi mindenre rá van írva: Made in China, Made in Hungary, Made in USA. Mi lenne, ha arra, amit mi adunk, csak annyi lenne ráütve:

Made in Jesus – Jézus nevében. Mert mid van, amit nem úgy kaptál? Amikor Pál apostol az éhező jeruzsálemi keresztyéneknek gyűjtést szervezett Kis-Ázsiában – erről 2. Korinthusi levélben egy-egy kis részletet olvashatunk –, gondosan megírja, hogy hogyan kell összegyűjteni az adományt, ki megy el érte, hogyan vizsik el, és osztják majd szét. Lehetne erről egy adakozástechnikai útmutatót csinálni. De mi azt tanuljuk meg belőle, hogy mindennek az Úr nevében kell végbe mennie. Olyan szolgálatnak nevezi ezt, amely révén Krisztus dicsőíttetik (2Kor 9). Csak Ő látszódjék, senki más. Ha téged látnak, a Jézus arcát lássák rajtad, ha minket látnak, az Üdvözítőt lássák rajtunk! Igen, mi szeretnénk felfényezni a nevünket, az életünket, a sorsunkat, a jó hírünket – ezek fontos dolgok. De a fontosnál van még fontosabb és van legfontosabb. És a legfontosabb az a név, amelyről azt mondja Péter apostol a prédikációjában: Nem adatott más név sem mennyen, sem földön, és nincs is más, mint a Jézus neve, ami által mi megtartatunk, ami által – fordítom másképp – megszabadulunk, ami által üdvözülünk (ApCsel 4,12). Jézus nevében adni – nagy lecke!

És így érkezünk el a harmadik vonatkozáshoz: Jézus nevében elfogadni (Jézus nevében kapni). Igen, ha így olvassuk itt Üdvözítőnk szavát, hogy »bármit kértek az Atyától, megadja nektek az én nevemben» – akkor ez azt jelenti, hogy elfogadni is a Jézus nevében kell tudni. Olykor ez a legnehezebb lecke. Én már sokszor tapasztaltam, hogy kérni is nehéz, úgy általában is, a magyar embernek pedig még nehezebb. És nehéz dolog adni is, főleg a más nevében adni, postásnak lenni, Jézus postásának lenni. Ezek nehéz dolgok. De az a tapasztalatom, hogy elfogadni talán a legnehezebb. És azért nehéz ez, mert amikor az Atya ad, akkor az mindig ajándék és sosem járandóság. Nekünk vannak titkos noteszeink, és ez a mi eltitkolt bűneink közé tartozik. De börtben szabad ilyen eltitkolt bűnökről is beszélni. Amikor püspök lettem, halálra idegesített a hivatal, hogy mindig jött valaki: püspök úr ekkor, püspök úr, akkor, írjuk be a naptárba, ide meg oda! Igen, van a püspöki hivatalban egy naptár, a hivatalvezető kezeli. Kifigyeltem, hogy az ügyes lelkipásztorok beballagtak a püspöki hivatalba, szóba elegyedtek Zsuzsa néniel, a naptár felelősével, és beszéf közben odalestek: nini, üres a püspök hétvégéje. Nyomban kerestek is: püspök úr, miért mondd, hogy nem érsz rá, üres a hétvégéd! Én akkor elővettem az ultima ratio-t! Dehogyan üres a naptárom – nekem van egy igazi naptárom, itt a zsebemben. Nos, vannak ilyen titkos naptáraink, meg titkos adósfüzeteink, meg titkos járandóságnaplóink Istennel kapcsolatban is. A közösségben, az imádságban, a keresztyén zarándoklatban, tanuljuk az egyes leckét meg a kettes leckét: kérni és adni többé-kevésbé megy is. De a harmadikra nézvést, tartogatunk egy járandóságfüzetet. Remélem, a római katolikus testvérek nem fogják félreérteni, de a régi

viták némi füstje-pora még itt van velünk. Tehát cselekedetekből üdvözülünk vagy kegyelemből? Jár-e nekünk Istentől az áldás a cselekedeteinkért cserébe, sikerült-e már annyi jót felhalmozni, hogy lehúzza a mérleget, és több lesz az ereje a jónak, mint a vétkeinknek? Mi, reformátusok azt valljuk, hogy mindent kegyelemből kapunk, Krisztus érdeméért. De az az érzésem, hogy igazából véve titkos katolikusok vagyunk. Ott van az a kis notesz, ott van az a kis járandóságfüzet, ott van az a kis adósságbökönyv – az Isten cselédkönyve –, ott van nálunk, ott lapul a zsebünkben, a fiókunk mélyén. És írogatjuk, hogy mivel tartozik még nekünk az Isten.

De mindez porba dől, mert itt Jézus azt mondja, hogy amit kérték, azt az én nevemben adja meg nektek az Atya! Mi azt szeretnénk –, hogy azért adja meg nekünk az Atya, mert jó vagyunk. Vagy legalább azért, mert szeretnénk jók lenni! Mert néha igyekeztünk jók lenni. Ezt azért mégis csak beszámítja. Vegyétek csak elő testvérek azt a titkos kis könyvecskét és dobjátok el! Nincs várományunk, amit mutogathatnánk a mennyei Atyának: ez meg az jár nekünk. Amit kapsz, azt az Atya is Jézus nevében adja. Óérette adja, Ómiatta adja, Óbenne adja.

Pál a Korinthusi levélben igen nagyon fontos mondatot mond egy olyan gyülekezetnek, amelynek élete egyszerre megijeszt a bajaikat látva, másrészt hihetetlenül vonz, mert Korinthusban aztán volt minden. Annyi ajándék, annyi karizma volt, hogy dúskáltak benne. De rendet kellett rakni, mert a korinthusiak olyanok voltak, mit a gyerekek karácsonykor, akiknek mindig a másik ajándéka tetszett, és vetekedtek és vitatkoztak. Pál rendet akart tenni, ezért nagy titkot mond nekik: Minden a tiétek...ti pedig a Krisztusé. Krisztus pedig az Istené. (1Kor 3,21-23). A Római levélben így mondja: Isten nektek ajándékozta Krisztust, és ha Krisztust nektek ajándékozta, mi módon ne adna Ővele együtt mindent nektek! (Rm 8,32) És éppen ez a rend! Krisztus nem valami masni az ajándékon, holmi dísz. Ő mindennek az alapja, Ő mindennek a kezdete – nélküle semmit sem kapsz.

Nálam nélkül semmit sem cselekedhettek – mondja ugyanitt Jézus a tanítványoknak (Jn 15,15). Joó Sándor ezt így szokta fordítani: nálam nélkül a semmit cselekszitek. Megfordítva: mi módon ne adna Isten nektek Ővele együtt mindent? És talán ez a legnehezebb leckénk, emberként is, családtagként is, barátként is, embertársként is – elfogadni, és még inkább Isten gyermekeként elfogadni! Az Atya Jézus nevében – Krisztusban – ad, és ahogy Pál apostol hozzátoldja, benne mindent ad. Jézus nevében kérni, Jézus nevében adni és Jézus nevében elfogadni! És még mennyi titka van a Jézus nevének! Induljunk bátran az ígéretek és teljesítések útján az örök üdvösség felé. Ámen

LEJEGYZTE: VÁSÁRHELYI PÉTER,
KIADJA: BUDAHEGYVIDÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG
WWW.BUDAHEGYVIDEK.HU